

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ М. Ф. КОМАРОВА

ОКРЕМІ ВИДАННЯ

1. Бібліографичний покажчик нової української літератури (1798–1883) / зібрав [з передм.] М. Комаров. – Київ : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1883. – 74, [1] с. – На обкл.: Покажчик нової української літератури. – Додаток 1. Найглавніші спільні писання про українську мову, літературу і про українське питання: с. 63–70; Додаток 2. Якого року скілько книжок було надруковано: с. 70–74. – Відбиток зі зб.: Рада : укр. альм. на 1883 рік. – Київ, 1883. – Ч. 1. – С. 399–470.

Замітки М. Ф. Комарова подані з додатками до тексту.

Відгуки: Гавrilov M. [Рецензія] // Kiev. starina. – 1883. – T. 6 (№ 8). – C. 748–750.

Науменко В. [Рецензія] // Kiev. starina. – 1883. – T. 5 (№ 4). – C. 867–843. – (Біблиографія).

[Рецензія] // Dіlo. – 1883. – 10 (22) марта (ч. 28).

С.Р. [Рецензія] // Odess. вестн. – 1883. – 20 марта (№ 63). – (Біблиографія).

С-кій А. [Рецензія] // Ист. вестн. – 1883. – Кн. 6. – С. 691.

Ф. [Рецензія] // Зоря. – 1883. – № 71.

Ц.Н. [Рецензія] // Екатеринослав. листок. – 1883. – № 39. – (Біблиографія).

Вовченко І. О. Створення бібліографічного репертуару книг України – важливe завдання української національної бібліографії // Бібліотекознавство та бібліогр. – 1992. – Вип. 31. – С. 95–96.

2. Бібліографічний покажчик нового руско-українського письменства (від 1798 до 1887 року). Ч. 1/2 / зібрав М. Комаров. – Умань, 1886. – 576 с.

3. Морские купальни на даче Ринка-Вагнера и сообщение с ними / Одессит [псевд.]. – [Одесса] : Тип. П. Францова, 1890. – 4 с. – Відб. із газ.: Одес. вестн. – 1890. – 15 (27) окт. (№ 271). – С. 1.

4. Нова збирка народных малорусских прыказок, прыслив'ив, помовок, загадок, замовлянь и шептань / впоряд. [з передм.] М. Комаров. – Одесса : Типо-литогр. Е. И. Фесенко, 1890. – X, 125 с. – Додаток: Бібліографічний покажчик літератури мало-русських приказок, прислів'їв, загадок тощо (1829–1888): с. 117–124.

Відгуки: [К.] Бібліографія // Зоря. – 1890. – Ч. 9. – С. 144.

[Рецензія] // Одес. вестн. – 1890. – 12 (24) марта (№ 67).

– С. 3. – Без підпису.

[Рецензія] // Рус. мысль. – 1890. – Кн. 7. – С. 315–316.

С.Ж. [Рецензія] // Правда. – 1890. – Т. 3, вип. 7. – С. 72–73. – (Бібліографічні замітки).

Степович А. [Рецензія] // Київ. старина. – 1890. – Т. 31 (№ 10/12). – С. 347–349. – (Бібліографія).

Wasilewski Leon. [Рецензія] // Wisla. – 1890. – Т. 4. – С. 905.

Л-нко Арк. [Рецензія] // Живая старина. – 1891. – Вып. 4. – С. 195–196.

Франко І. Я. Передмова до первого тому : [вид. «Галицько-руські народні приповідки»; збірку включено до списку використаних джерел] // Етногр. зб. – Львів, 1901. – Т. X. – С. V–VIII.

Гончар Д. До характеристики видавничої і редакторської діяльності Михайла Комарова: «Нова збирка народних малоруських прыказок, прислів'їв, помовок, загадок, замовлянь і шептань» (1890) // Діалог : медіа-студії : зб. наук. пр. / за ред. О. Александрова. – Одеса, 2006. – Вип. 5. – С. 114–120.

5. Антін Головатий : запорозький депутат і кобзар / написав М. Уманець [псевд.]. – Львів : Друк Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1891. – 28 с., 1 арк. нот. – У кінці кн.: Пісня Головатого з нотами / записано з голоса від проф. Харьк[івського] Універ[ситету] [О. О.] Потебні. – Передрук із журн. «Правда».

6. Словаръ російско-український : в 4 т. / зібрали і впорядкували: М. Уманець і А. Спілка. – Львів : З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка. [Під зарядом К. Беднарського], 1893–1898.

Т. 1 : А–К. – 1893. – VIII, [4], 318, [9] с.

Т. 2 : К–П. – 1894. – 293, [5] с.

Т. 3 : П–С. – 1896. – 286, [6] с.

Т. 4 : С–Я. – 1898. – 238, [4] с.

Те саме. – Вена : Тип. Ф. Яспера, 1896–1899. – Назва: «Словаръ русско-галицкой».

Те саме. – Харків, 1925. – 1149 с. – Видано в Берліні фотор. способом.

Відгуки: Лукич В. [Замітка про кн.] / Василь Лукич // Зоря. – 1892. – Ч. 22. – С. 439.

Лукич В. Дрібні вістки : література / Василь Лукич // Зоря. – 1893. – Ч. 9. – *Із змісту*: Вийшло 9 аркушів «Словаря російсько-українського», впорядкованого М. Уманцем [Комаровим М.] і А[десъкою] Спілкою. – С. 181.

Смаль-Стоцький. Критична оцінка // Буковина. – 1893. – Ч. 15/17, 19.

Кримський А. Ю. [Рецензія] // Этногр. обозрение / под ред. Н. А. Янчука. – 1894. – Кн. 20, № 1. – С. 155–161. – Те саме // Твори : в 5 т. / А. Ю. Кримський. – Київ, 1972. – Т. 2 : Художня проза. Літературознавство і критика. – С. 605–613.

Драгоманов М. [Рецензія] // Народ. – 1895. – Ч. 17 (20 серп.). – С. 272–277.

[Рецензія] // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – 1895. – Т. 8, кн. 4. – С. 55–58. – Підпис: Б.

Справоздане з діяльности відділу і секції Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові за час від загальних зборів дня 11 мая 1893 р. до 31 груд. 1894 р. : [зокрема про виход з друку 2-го тому «Словаря російсько-українського»] // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – 1895. – Т. 5, кн. 1. – С. 6.

В.Д. Українська іздание 1900 года // Києв. старина. – 1901. – Т. 73 (апр.). – С. 33-39.

Грінченко Б. Огляд української лексикографії // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – 1905. – Т. 66, вип. 4. – С. 23-26.

Н.Р. [Про видання словника] // Книгар. – 1918. – Чис. 8. – С. 479.

Москаленко А. А. «Словарь росийсько-український» М. Уманця та А. Спілки // Нарис історії української лексикографії / А. А. Москаленко. – Київ, 1961. – С. 83-86.

Горецький П. Й. «Словарь росийсько-український» М. Уманця та А. Спілки // Історія української лексикографії / П. Й. Горецький. – Київ, 1963. – С. 115-124.

Зленко Г. Д. «...Просто поражает читателя» : к 100-летию «Словаря росийсько-українського» М. Уманця и А. Спилки // Веч. Одесса. – 1998. – 28 нояб. – (Одесса : годы и судьбы).

О.М.Р. Євген Чикаленко : (до 140-х роковин з дня народження) : [зокрема про фінансування Чикаленком видання словника] // Вісн. НТШ. – 2001. – Ч. 26. – С. 18-19.

Швидько Г. Михайло Грушевський і Михайло Комаров : [зокрема про видання Наук. т-вом ім. Шевченка у Львові однієї з найцінніших праць М. Комарова] // Бористен. – 2004. – № 2. – С. 9-12.

●
Смаль-Стоцький. Критична замітка на словарь російсько-український. – 7 с. – ОННБ РКП 28/25 ед. хр. 504.

7. К биографии А. П. Стороженко : (сведения из его формуляра, его письма и лит. мелочи). – Київ : Тип. Ун-та Св. Владимира Н. Т. Корчак-Новицкого, 1900. – 41 с. – Відб. із журн.: Києв. старина. – 1900. – Т. 68 (март). – С. 273-311.

8. Оповидання про Антона Головатого та про початок Чорноморського козацького війська / написав М. Комаръ [псевд.] ; з мал. А. Ждахи [Ждаха-Смаглій]. – СПб. : Тип. Уч[или]ща Глухонемых, 1901. – 52 с. : мал. – (Благотвор. о-во изд. общеполез. и дешевых кн. ; № 7).

Те саме. – Вінніпег : Накладом і друк. «Українського Голосу», 1935. – 26 с. – Назва: Антін Головатий : іст. оповідання.

Те саме // Україна. – 1991. – № 19. – С. 21-23 ; № 20. – С. 44-46. – Підпис: Михайло Комар.

Те саме / пер. на сучас. транскрипцію за вид. С.-Петербург, 1901, О. Буханенка // Козацтво, народжене на Одещині : [збірник] / авт.-упоряд. О. С. Олійників ; худож. оформлен. О. Д. Сашків. – Одеса, 2001. – С. 75-108.

Відгуки: В.Б. [Рецензія] // Волынь. – 1901. – № 100. – (Бібліографія).

И.Р. [Рецензія] // Кубанскія обласныя ведомости. – 1901. – № 120. – (Бібліографія).

Ив. П. [Рецензія] // Одес. листок. – 1901. – 14 апр. (№ 97). – (Вечернее приложение).

Ков. Кол. Г. [Рецензія] // Юг. – 1901. – № 903.

Ков. Кол. Г. Справедливо-ли? : (по поводу рецензии В.Б. в «Волыни») // Юг. – 1901. – № 914.

Л.П. [Рецензія] // Полтавскія губерн. ведомости. – 1901. – 19 мая (№ 108).

[Рецензія] // Одес. новості. – 1901. – 6 мая (№ 289). – (Приложение, бібліографія).

Ф.Ш. [Рецензія] // Юж. обозреніє. – 1901. – 21 апр. (№ 1461).

Коваленко-Коломацкій. Народныя изданія Благотворительного Общества (А. Головатый) // Журн. для всех. – 1902. – № 2. – С. 225.

А. Л-цкій [Рецензія] // Образованіє. – 1903. – Кн. 7. – С. 120-121. – (Критика).

Славинський М. Народныя изданія Благотворительного Общества // Мир Божий. – 1903. – № 4. – С. 113-116. – (Бібліографія).

Козирод І. Амбросій Ждаха – художник ілюстратор : [зокрема про оформлен. та ілюстрування кн.] // Думська площа. – 2014. – 28 лют. – С. 6.

9. Оповидання про Богдана Хмельницького : як визволив вин Україну од неволі польської : (з портретами и малюнками) / написав М. Комаръ [псевд.]. – СПб. : Типо-литогр. А. Лейферта, 1901. – 80 с. : портр., мал. – (Благотвор. О-во изд. общеполез. и дешевых кн. ; № 12).

Відгуки: Коваленко Г. [Рецензія] // Одес. новости. – 1901. – 12 нояб. (№ 5465).

Г. К. К-цкій. [Рецензія] // Юг. – 1902. – № 1102.

Коваленко Г. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. – 1902. – Т. 17, ч. 3. – С. 5.

А. Л-цкій. [Рецензія] // Образованіе. – 1903. – Кн. 7. – С. 120-121. – (Критика).

Славинскій М. Народныя изданія Благотворительного общества // Мир Божий. – 1903. – № 4. – С. 113-116. – (Библиография).

10. Шевченко в литературе и искусстве : библиогр. указ. материалов для изучения жизни и произведений Т. Шевченка / сост. [та авт. передм.] М. Комаров. – Одесса : Тип. Е. И. Фесенко, 1903. – 141, [3] с.

Відгуки: В. [Рецензія] // Літ.-наук. вістн. – 1903. – Кн. XI. – С. 142-143. – (Хроніка).

[Відгуки] // Одес. новости. – 1903. – 5 окт. (№ 6101). – (Бібліографія).

Р-ръ [Рецензія] // Юж. зап. – 1903. – № 2. – С. 33.

[Рецензія] // Волынь. – 1903. – № 198. – (Новая интересная книга).

[Рецензія] // Книж. мір. – 1903. – № 3. – С. 12.

[Рецензія] // Рус. мысль. – 1903. – Кн. 12. – С. 420. – (Бібліографія).

Сьогобочній Г. [Рецензія] // Вестн. Юга. – 1903. – 13 окт. (№ 571). – (Бібліографія).

Доманицький В. [Рецензія] // Київ. старина. – 1904. – Т. 84 (февр.). – С. 77-80. – (Отд. 2) ; Т. 85 (май). – С. 79-80. – (Бібліографія).

Лотоцький А. [Рецензія] // Журн. для всех. – 1904. – № 2. – С. 125. – (Бібліографія).

Франко І. [Рецензія] // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка. – 1904. – Т. 57, кн. 1. – С. 31-42. – (Бібліографія).

Франко І. Я. Шевченко і критики // Літ.-наук. вісн. – Львів, 1904. – Т. 28, ч. 2. – С. 116-129. – Підпис: Non Severus.

Дмитрієв Н. [Рецензія] // Полтавщина. – 1905. – 26 февр. (№ 55).

Доманицький В. До бібліографії літератури про Т. Шевченка // Київ. старина. – 1906. – Т. 94, кн. 1 (№ 9). – С. 5-10. – (Документы, известия и заметки).

М.Д. [Рецензія] // Рідний край. – 1906. – Чис. 8. – С. 24.

Франко І. [Рецензія] // Зібр. тв. : у 50 т. / І. Франко. – Київ, 1982. – Т. 35 : Літературно-критичні праці (1903–1905). – С. 159-171.

Барладяну-Бирладник В. Наукова поема про Шевченка і про монографію Мирослави Майстренко «Шевченко і античність» // Чорномор. новини. – 1994. – 25 трав.

Кульчицька Л. Бібліографічні матеріали на сторінках часопису «Киевская старина» (1882-1887 рр.) // Зб. пр. Наук.-дослід. центру періодики / редкол.: Я. Р. Дацкевич [та ін.]. – Львів, 2000. – Вип. 7. – С. 271-282.

Данилко П. Шевченкознавчі дослідження в Одесі // Чорномор. новини. – 2004. – 22 трав. – С. 4.

Дудко В. Із коментаря до рецензії Івана Франка на бібліографічний покажчик Михайла Комарова «Т. Шевченко в літературе и искусстве» // Тарас Шевченко : джерелознавчі студії / В. Дудко. – Київ, 2014. – С. 323-328.

11. Библиографический указатель музыкальной и литературной деятельности Н. В. Лисенка (1868–1904 гг.) / сост., авт. вступ. ст.

М. Комаров. – Київ : Тип. Имп. ун-та св. Владимира Акц. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1904. – [2], 27 с.

12. Українська драматургія : зб. бібліогр. знадобів до історії укр. драми і театра укр. (1815–1906) / зібрав і впорядкував [та авт. п-редм.] М. Комаров. – Одеса : Друк. Є. Фесенка, 1906. – VI, 229, [2] с.

Відгуки: Дмитрієв М. Д. [Рецензія] // Рідний край. – 1906. – Чис. 51/52. – С. 5.

Дорошенко Д. [Рецензія] // Рада. – 1906. – № 88.

В. Д-ий [Рецензія] // Україна. – 1907. – Т. 1 (янв.). – С. 114–117. – (Бібліографія).

Д. Д-ко. Українська література в 1906 році : [зокрема про «Українську драматургію】 // Рідний край. – 1907. – Чис. 6. – С. 5.

Ясинський М. І. Головні моменти з історії української бібліографії : [зокрема, найзначнішою працею у галузі спеціальної бібліографії називає «Українську драматургію】 // Бібл. зб. – 1927. – Ч. 3. – С. 8-34.

13. Про запорожські вольності / написав М. Комар ; видано на гроші з фонду імені Л. А. Смоленського. – Одеса : Друк. Е. И. Фесенко, 1907. – 40 с. – (Вид. Т-ва «Просвіта» в Одесі ; [№ 1]). – На обкл. назва: «Запорожські вольності». – Бібліогр. вид. М. Ф. Комарова: с. 3 обкл.

Те саме. – Вид. 2-ге. – Київ : Друк. Акц. Т-ва «Петро Барський», 1917. – 32 с.

Відгуки: [Рецензія] // Рада. – 1907. – № 94. – Без підпису.

Шерстюк Г. [Рецензія] // Рідний край. – 1907. – Чис. 3 (8 листоп.) – С. 14-15.

14. Вінок Т. Шевченкові : із віршів укр., галиц., рос., білорус. і пол. поетів : збірник / упоряд., авт. вступ. ст. і прим. М. Комаров. – Одеса : Друк. «Акц. Южно-Русского О-ва Печатного Дела», 1912. – V, 324 с.

Те саме. – Репр. вид. 1912 р. – Одеса : Друк, 2001. – V, 324 с.

- Відгуки:* Єфремов С. [Рецензія] / Сергій Єфремов // Рада. – 1912. – № 251.
- Лазурская Нат. [Рецензія] // Изв. Одес. библиогр. о-ва при Имп. Новорос. ун-те. – 1912. – Т. 1, вып. 9. – С. 372-373.
- [Рецензія] // Дніпрові хвилі. – 1912. – № 17. – С. 242-243. – Без підпису.
- Сріблянський М. [Рецензія] // Укр. хата. – 1912. – № 9/10 (верес.-жовт.). – С. 579. – (Бібліографія).
- Старицька-Черняхівська Л. [Рецензія] // Літ. наук. вістн. – 1912. – Т. 60, кн. 12. – С. 587-589.
- Зленко Г. Вінок Кобзареві // Чорномор. комуна. – 1986. – 8 берез.
- Зленко Г. Д. [Нарис] // Укр. літ. енциклопедія : в 5 т. / редкол.: І. О. Дзеверін (відп. ред.) [та ін.]. – Київ, 1988. – Т. 1. – С. 326.
- Зленко Г.Д. Неувядашний венок : к 175-летию со дня рождения Т. Г. Шевченко // Веч. Одесса. – 1989. – 21 янв.
- Зленко Г. Д. [Нарис] // Енциклопедія сучас. України / гол. редкол.: І. М. Дзюба (співголова) [та ін.]. – Київ, 2005. – С. 572.
- Ананченко Т. Заповідано Кобзарем // Думська площа. – 2006. – 26 трав. – С. 4.
- Ананченко Т. Вони мріяли побачити «справжню, світлу і чисту волю» : до 130-річчя Галини Комарової : [зокрема про збірник] // Думська площа. – 2007. – 1 черв.
- Закіпна Г. Франко – одеський журналіст // Золото слів. – 2007. – № 1/10. – С. 16.
- Минеєва С. А. Тарас Шевченко в книгах, стихах и по-лотнах : [про Шевченків. читання в ОННБ, присвяч. 100-річчю вид.] // Порт-франко. – 2012. – 16 марта.
- Худенко Л. Співець душі народної : [про Шевченків. читання в ОННБ, присвячені 100-річчю вид.] // Одес. вісті. – 2012. – 13 берез.

Шупта Д. Тарас Шевченко на шпалтах видань Південної Пальміри : [зокрема про вид. «Вінок Т. Шевченкові»] // Буренне слово / Д. Шупта. – Київ, 2015. – С. 115.

15. До «Української драматургії» : зб. бібліогр. знайдібку до історії укр. драми і театра за 1906–1912 рік : з додатками та по-правками до «Української драматургії» до 1906 року / зібрав і впорядкував [з передм.] М. Комаров. – Одеса : Друк. Є. Фесенка, 1912. – 107 с. – (Вид-во «Сніп» ; № 3).

Відгуки: Василько Ан. Украинская драматическая литература : (по поводу кн. М. Комарова «До украинской драматургии») // Укр. жизнь. – 1912. – Кн. 7/8. – С. 134-138.

Волод. Б. [Рецензія] // Укр. хата. – 1912. – № 6 (черв.). – С. 367-368. – (Бібліографія).

Д. Д-ко. [Рецензія] // Дніпрові хвилі. – 1912. – Ч. 10 (25 мая). – С. 159-160.

Лазурський В. [Рецензія] // Изв. Одес. библиогр. о-ва. – 1912. – Т. 1, вып. 8. – С. 329-330.

[Рецензія] // «Сніп». – 1912. – № 19. – С. 6.

С.Є. [Рецензія] // Рада. – 1912. – № 118.

Яринович Ан. Украинская драматургия // Одес. новости. – 1912. – 8 июня (№ 8741).

16. П. Морачевський та його переклад Св[ятого] Євангелія на українську мову / написав М. Комаров. – Одеса : Друк. [Акціонер.] Южно-Рус. о-ва Печат. Дела, 1913. – 35 с. : портр. – На обкл. та в кн. портр. П. С. Морачевського. – Бібліогр.: с. 35.

Відгуки: Тисяченко Гр. [Рецензія] // Рада. – 1903. – № 184.

Дрімливий М. Остання праця Михайла Комарова // Думська площа. – 2007. – 2 берез. – С. 4 : фот.

Гнатенко Л. А. Пилип Семенович Морачевський – український просвітитель середини XIX ст., педагог, письменник, перекладач, книгознавець : [зокрема про роботу М. Комарова] // Українська біографістика : зб. наук. пр. / редкол.: Т. І. Ківшар (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 8. – С. 177, 188.

17. Комаров Б. Матеріали до словника псевдонімів та криптонімів українських авторів. – Одеса, 1928. – 14 с.

*Подано головним чином за рукописними матеріалами
М. Комарова.*

- Те саме // Зап. укр. бібліогр. т-ва в Одесі. – 1928. – № 1. – С. 5-16.

ПУБЛІКАЦІЇ В КНИЖКАХ, ЗБІРНИКАХ, АЛЬМАНАХАХ

18. Бібліографічний покажчик нової української літератури (1798–1883 рр.) / зібрав М. Комаров // Рада : укр. альм. на 1883 рік / уклад. і авт. передм. М. П. Старицький. – Київ, 1883. – Ч. 1. – С. 397–458. – Додаток 1. Найголовніші спільні писання про українську мову, літературу і про українське питання (окрім всього, що заведено вже в цей покажчик): с. 459–466 ; Додаток 2. Якого року скільки книжок було надруковано (окрім того, що було в збірниках та журналах): с. 467–470. – Підпис: Комаров М.

19. Бібліографічний покажчик творів С. Руданського і знадобів до його життєпису / зібрав М. К. // Твори Степана Руданського : [у 4 т.]. – Львів, 1895. – Т. 1 : Пісні. Приказки. Прислів'я. Байки. Заголовки «Съпівомовок» / передм., прим. М. Комара. – С. 167-174.

20. Кринычка : оповидання та вирши / зібрав Б. Г. – У Чернигові : Друк. «Губернскаго Правленія», 1896. – С. 13-14. – Серед авт. – М. К. (М. Ф. Комаров).

21. Бібліографічный покажчык выдань Котляревского, творив та писань про нього / упоряд. [та авт. передм.] М. Комаров // На вичину пам'ять Котляревскому : лит. зб. – Київ, 1904. – С. 467-494.

22. Винок : читанка з 120 малюнками / уложив О. Билоусенко. – Санкт-Петербург : Электро-Тип. Н. Я. Стойковой, 1905. – С. 65-66. – Серед авт. – М. К. (М. Ф. Комаров).
23. Вінок : перша читанка (хрестоматія) для дітей молодшого віку : із 116 мал. / уложив О. Білоусенко. – 2-ге вид. – Москва : Т[оварищест]ва И. Д. Сытина, 1911. – 512 с. : мал. – Серед авт. – М. Комар (М. Ф. Комаров).
24. Рідна школа : перша читанка / склав С. Черкасенко. – Санкт-Петербург : [Благотвор. О-во изд. общеполез. и дешевых кн.]. Тип. Т[оварищест]ва п[од] ф[ирмою] «Электро-Тип. Н. Я. Стойковой», 1912. – 164 с. : іл. – (Благотвор. О-во изд. общеполез. и дешевых кн. ; № 65). – Серед авт. – М. Ф. Комаров.
25. Руска читанка для другої кляси середніх шкіл / [уклад.] Антін Крушельницький ; [іл. В. Кобринського]. – Львів : Накладом Наук. т-ва ім. Шевченка. Друк Наук. т-ва ім. Шевченка, 1912. – XI, 311 с. : іл. – Серед авт. – М. Комар (М. Ф. Комаров).
26. Список віршів, присвячених Т. Шевченкові, що їх не заведено в цей збірник // Вінок Т. Шевченкові : із віршів укр., галиц., рос., білорус. і пол. поетів : збірник / упоряд., авт. вступ. ст. і прим. М. Комаров. – Одеса, 1912. – С. 317-319.
27. Руска читанка для першої кляси середніх шкіл / [уклад.] Антін Крушельницький ; [іл. В. Кобринського]. – 2-ге змін. вид. – Львів : Накладом книгарні Н. Айзенштайна в Станіславові. З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1914. – IX, 259 с. – Серед авт. – М. Комаров.
28. Читанка для шкіл народних. Ч. II. (Для 3 і 4 року науки) / уложив Омелян Попович. – Пересмотрене видане тексту з року 1913. – Відень : Накладом І[ікарсько-] к[королівського] вид. шк. книжок. Печатано в Кароля Горішека у Відни, 1915. – 216 с. – Серед авт. – М. Комар (М. Ф. Комаров).

29. Читанка для шкіл народних. Ч. III. (Для 5 і 6 року науки) з образом Єго Величества Цісаря / уложив Омелян Попович. – Переосмотрене виданє тексту з року 1913. – Відень : ІІ[ікарсько-] к[королівське] вид. шк. книжок. Печатано в Кароля Горішека у Відни, 1915. – 475 с. – Серед авт. – Комар М. (М. Ф. Комаров).
30. Рідна школа / [уклад.] С. Черкасенко. – 4-те вид. – Київ ; Відень ; Львів : Укр. Акційне Вид. Т-во «Земля», 1922. – 147 с. : мал. – Серед авт. – М. Ф. Комаров.
31. Знадоби для життепису Степана Руданського (1833–1873) : з 4-ма мал. / Аг. Кримський, М. Левченко ; зо вступ. передм. акад. С. Євремова «Самотній співець». – У Київі, 1926. – 244 с. – *Iz змісту*: Степан Васильович Руданський : (деякі знадоби до його біографії) / подав Одесит. – С. 24–30; Пам'ятник на могилі С. Руданського в Ялті / М. Комар. – С. 45; Нові приказки С. Руданського / М. Уманець. – С. 126–127; Нові поетичні твори Степана Руданського : [передм. до 1-го т. повного видання (в «Зорі») (1893)] / М. Комар. – С. 128–134.
32. Степан Васильович Руданський : (деякі знадоби до його біографії) // Хрестоматія критичних матеріалів про нову українську літературу : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховський. – Вид. 2-ге. – Київ ; Харків, 1947. – Т. 1. – С. 195–199.
33. Степанові Руданському : [зб. літературозн. ст. про життя і творчість поета, віршів укр. поетів, пісень на слова С. Руданського та ін. матеріалів / відп. ред. М. Потупейко ; передм. М. Рильського ; бібліогр. склав В. Герасименко. – Одеса : Маяк, 1968. – 259 с. : іл. – Підпис: Михайло Комаров. – *Iz змісту*: Степан Васильович Руданський : деякі знадоби до його біографії. – С. 191–199; Пам'ятник на могилі С. Руданського в Ялті : [відгук на замітку І. Степовика щодо занедбаної могили С. Руданського]. – С. 204; Коли б не тяжкі громадські обставини... : [уривок з пе-

редм. М. Комарова до 1-го тому творів Ст. Руданського, виданого у Львові 1895 р.]. – С. 205.

ПУБЛІКАЦІЇ В ЖУРНАЛАХ

1884

34. П. П. Чубинський // Зоря. – 1884. – Ч. 4. – С. 31. – Підпис: Мих. К.
35. Путевые очерки Подолія // Киев. старина. – 1884. – Т. 8 (май). – С. 1–32 ; Т. 9 (июль). – С. 359–391 ; 1885. – Т. 13 (дек.). – С. 651–683. – Підпис: К.М. – Підпис у змісті: М.К.; у тексті: К.М.
36. Рік Рождества Христового і ера християнська // Зоря. – 1884. – Ч. 2. – С. 14 ; Ч. 4. – С. 29. – Підпис: С.

1886

37. Библіографический указатель материалов для изучения жизни и произведений Т. Г. Шевченка // Киев. старина. – 1886. – Т. 14 (март). – С. 570–582. – (Библіографія). – Підпис: М. Комаров ; 1886. – Т. 14 (апр.). – С. 778–786. – (Библіографія).
38. К біографії В. Н. Забилы // Киев. старина. – 1886. – Т. 16 (сент.). – С. 171–176. – (Известия и заметки историко-литературные, этнографические и исторические). – Підпис: М. Комаров.
39. Костянтин Францович Ухач-Охорович : (из письма в редакцію) // Киев. старина. – 1886. – Т. 15 (май). – С. 186–187. – Підпис: М. Комаров.
40. Костянтин Францович Ухач-Охорович : посмертна згадка // Зоря. – 1886. – Ч. 10. – С. 176. – Підпис: М. Комар.

41. Неизданное стихотворение Е. П. Гребенки : [«Варена»] // Киев. старина. – 1886. – Т. 16 (сент.). – С. 176–177. – (Известия и заметки историко-литературные, этнографические и исторические). – Підпис: М. Комаров.

42. Степан Васильевич Руданський : (деякі знадоби до його біографії) // Зоря. – 1886. – Ч. 5. – С. 78–79 ; Ч. 6. – С. 94–95. – Підпис: Одессит.

1887

43. Дополнение к библиографическому указателю материалов для изучения жизни и произведений Т. Гр. Шевченка // Киев. старина. – 1887. – Т. 18 (май). – С. 180–184. – (Библиография). – Підпис: М. Комаров.

44. Из записной книжки : [М. И. Костомаров про кирило-мефодиевцев; про зустріч М. С. Щепкіна з Т. Г. Шевченком] // Киев. старина. – 1887. – Т. 17 (март). – С. 579–581. – (Известия и заметки историко-литературные, этнографические и исторические).

1888

45. Народне жидівське письменство в Росії // Правда. – 1888. – Т. 1 (жовт., листоп., груд.). – С. 132–136. – Підпис: Уманець.

46. Степан Васильевич Руданський : (деякі знадоби для його біографії) // Зоря. – 1888. – Ч. 5. – С. 78–79 ; Ч. 6. – С. 94–95.

1889

47. Архієпископський огляд Херсонської єпархії // Правда. – 1889. – Т. 2 (січ., лют., март). – С. 432–442. – Підпис: Уманець М.

48. Вісті. З Одеси // Правда. – 1889. – Т. 2 (січ., лют., март). – С. 481. – Підпис: Нейжмак.

49. Вісті. З Одеси // Правда. – 1889. – Т. 4, вип. 10. – С. 49–53. –
Підпис: Хуторянин. – *Зміст*: Памятник Пушкіну; Промови на
святкуванню відслонення памятника.

50. Вісті. Одеса 2 березня : лист 2-й // Правда. – 1889. – Т. 3,
вип. 7. – С. 38–48. – Підпис: Неїжмак. – *Зміст*: Одеса і Атини;
Українська трупа Садовського; Знову Ашінов; Памятник
Пушкіна.

51. Глаголь Музы : [вірш] // Пчелка. – 1889. – № 28. – С. 2. –
Підпис: М.К.

52. Хто ж справді винен і де наша робота? // Зоря. – 1889. – Ч. 3.
– С. 51 ; Ч. 4. – С. 65–68. – Підпис: М.К.

1890

53. Вісті. З Одеси 25 березня, 1890 р. // Правда. – 1890. – Т. 3,
вип. 7. – С. 58–61. – Підпис: Хуторянин. – *Зміст*: Літературне
товариство в Одесі; Переміни в тутешніх часописах.

54. Вісті з Одесу // Правда. – 1890. – Т. 3, вип. 8. – С. 120–126. –
Підпис: Хуторянин. – *Зміст*: Парижська вистава; Трупа Садовського;
Скасоване Генерал-Губернаторства; Університетська халепа;
Столітє Одеси; Заборона одеського альманаха : [розмова];
Ювілей В. Антоновича; Переселенці.

55. Іван Новицький : (посмертна згадка) // Зоря. – 1890. – Ч. 18. –
С. 285–286. – Підпис: М. Комар.

56. Не забудь мене // Дзвонок. – 1890. – Ч. 7. – Підпис: Комар.

57. С південної України // Правда. – 1890. – Т. 1, вип. 2/3. –
С. 169–170. – Без підпису. – *Зміст*: Московська цензура супроти
літератури української; Важке лихо українського театру; Наукові
роботи; Тяжке становище українського письменства.

58. Стародавній дзвін // Зоря. – 1890. – Ч. 19. – С. 300. – Підпис: М. Комар.

1891

59. Антін Головатий запорозький депутат і Кобзар / написав М. Уманець // Правда. – 1891. – Т. 4, вип. 10. – С. 194–199 ; Т. 4, вип. 11. – С. 258–268 ; Т. 4, вип. 12. – С. 326–336.

60. Василь Мова : (посмертна згадка) // Зоря. – 1891. – Ч. 14. – С. 274–275. – Підпис: М. Уманець.

61. Василь Пащенко : (посмертна згадка) // Зоря. – 1891. – Ч. 9. – С. 180. – Підпис: М.К. – Подано також назви творів.

62. Вісті. З Одеси // Правда. – 1891. – Т. 2, вип. 4. – С. 230–237. – Підпис: М. Нейжмак. – *Зміст*: Українська трупа п. Старицького; La comèdie française в українських костюмах; Цензура одеських газет; Дещо з університетського життя – лекція проф. Корша і діспута проф. Чижова; Лібералізм «Славянського благотворительного общества»; Вдячний Россіянин і «обрусені» с того світу; «Свято-андреевское братство» і його погляди на штунду; Боротьба з штундистами та іншими сектантами.

63. Вісті. З Одеси // Правда. – 1891. – Т. 2, вип. 6. – С. 374–380. – Підпис: М. Нейжмак. – *Зміст*: Українське драматичне товариство під орудою п. Саксаганського; Справоздання Одеського Слов'янського товариства ім. св. Кирила і Мефодія; Нове Одеське товариство боротьби с пянством; Шевченкові роковини; Товариство запомоги бідним літераторам і його щирість в ділі запомоги родичам Шевченка; Одеський редактор-попихач Победоносцова; Лекція проф. Чижова; Вистава картин п. Гороновича; Смерть артистки Садовської.

64. Вісті. З Одеси // Правда. – 1891. – Т. 3, вип. 8. – С. 111–116. – Підпис: Нейжмак. – *Зміст*: Шевченкові роковини; Одеське това-

риство запомоги убогим писателям; Знаменитий діспут проф. Чижова.

65. Вісті. З Одеси // Правда. – 1891. – Т. 3, вип. 9. – С. 165–167. – Підпис: Нейжмак. – Зміст: Лекції професора А. Марковича з історії України; Виставка картин п. Гороновича; Смерть славної української драматичної артистки п. Садовської; Літературні новинки.
66. Гр. Данилевський : (посмертна згадка) // Зоря. – 1891. – Ч. 1. – С. 17–18. – Підпис: М. Уманець.
67. Драматичне товариство в Куп'янську // Зоря. – 1891. – Ч. 9. – С. 179. – Підпис: М. Нейжмак.
68. Крайобрази В. Я. Гороновича на сьогорічній виставці в Одесі // Зоря. – 1891. – Ч. 16. – С. 316–317. – Підпис: М. Нейжмак.
69. Максим Михаляк : (посмертна оповістка) // Зоря. – 1891. – Ч. 24. – С. 480. – Без підпису.
70. Марія Садовська : (посмертна згадка) // Зоря. – 1891. – Ч. 8. – С. 156–157. – Підпис: М. Комар.
71. Ненадруковані байки В. М. Забіли // Зоря. – 1891. – Ч. 21. – С. 416. – Підпис: М. Комар. – Наведено також текст байки «Будяк».
72. Одеське товариство запомоги убогим писателям : [про байдужість т-ва до важкого матеріального становища родичів Шевченка] // Правда. – 1891. – Т. 3, вип. 8. – С. 114. – Підпис: Нейжмак.
73. Олександр Корсун : (посмертна оповістка) // Зоря. – 1891. – Ч. 24. – С. 480. – Підпис: М. Уманець.

74. Олександр Потебня, професор Харківського ун-ту : (посмертна оповістка) // Зоря. – 1891. – Ч. 24. – С. 480. – Підпис: М.К.
75. Пам'ятник на могилі І. Котляревського в Полтаві // Зоря. – 1891 – Ч. 16. – С. 317. – Підпис: М.К. ; Ч. 24. – С. 480. – Підпис: М. Уманець.
76. [Про журнал: Київська старина : єжемісячний ист. журн. / ізатель К. М. Гамалей ; за редактора Е. Кивличкій. – Київ, 1890. – Книжок 1–12] // Зоря. – 1891. – Ч. 12. – С. 236–237. – Підпис: М. Комар.
77. Рідня Шевченкова : [про злиденне життя Орини Ковтунової, сестри Шевченка; про Шевченкового небожа І. Бойка]// Зоря. – 1891. – Ч. 5. – С. 94–96. – Підпис: М.К.
78. Селянський спектакль : [«Наталка Полтавка» І. П. Котляревського у постановці селян з Сичавців, Одеського повіту] // Зоря. – 1891. – Ч. 9. – С. 178–179. – Підпис: М. Нейжмак.
79. Справоздання Одеського Слов'янського товариства // Правда. – 1891. – Т. 3, вип. 8. – С. 114. – Підпис: М. Нейжмак.
80. Трохим Зіньківський: [посмертні спомини] // Зоря. – 1891. – Ч. 15. – С. 296. – Підпис: М. Уманець.
81. Трупа Саксаганського // Зоря. – 1891. – Ч. 5. – С. 99–100. – Підпис: М. Нейжмак.
82. Трупа Саксаганського в Одесі : (дещо про згоду між українськими артистичними трупами) // Зоря. – 1891. – Ч. 8. – С. 159–160 ; Ч. 9. – С. 179. – Підпис: М. Нейжмак.
83. Українські вірші А. Козова : [має бути: Кольцова] // Зоря. – 1891. – Ч. 9. – С. 178. – Підпис: М. К.

84. Шевченкові роковини : [добірка дописів із Слободзеї, Києва, Одеси, Петербурга, Москви] // Зоря. – 1891. – Ч. 8. – С. 157–158. – Підписи: С. О. (М. Комаров) та ін.

85. Шевченкові роковини : [Одеса] // Правда. – 1891. – Т. 3, вип. 8. – С. 111–114. – Підпис: Нейжмак.

86. «Free Russia» (Свобідна Росія) : [під такою назвою в Англії виходила російська газета] // Народ. – 1891. – № 6 (15 берез.). – С. 87–88. – Підпис: М.К.

1892

87. Відповідь запорожців турецькому султанові Махмуду IV : [іст. комент. до картини І. Ю. Рєпіна] // Зоря. – 1892. – Ч. 3. – С. 59–60. – Підпис: М. К. – Автор наводить також текст ненадрукованого раніше вірша Ст. Руданського «Ахмет III і Запорожці».

88. Літературна спадщина після В. Мови // Зоря. – 1892. – Ч. 10. – С. 199–220. – Підпис: М. Комар.

89. На Шевченковій могилі : (з подорожі по Україні) // Зоря. – 1892. – Ч. 5. – С. 89–91. – Підпис: М. Уманець.

90. Ненадрукований лист М. Костомарова // Правда. – 1892. – Т. 13, вип. 39. – С. 303–305. – Підпис: М. Уманець.

91. Новости экспорта // По морю и суше. – 1892. – № 46/47. – С. 4–5. – Підпис: С.О.

92. Олександр Корсун : (посмертна згадка) // Зоря. – 1892. – Ч. 1. – С. 17–18. – Підпис: М. Уманець.

93. Пам'яті Опанаса Марковича // Зоря. – 1892. – Ч. 23. – С. 455–457. – Підпис: К.

94. Пам'ятник на могилі С. Руданського в Ялті // Зоря. – 1892. – Ч. 11. – С. 218. – Підпис: М.К.

95. С. Опатович і М. Савич : (посмертна згадка) // Зоря. – 1892. – Ч. 14. – С. 277–278. – Підпис: М.К.

96. Українська драматична трупа М. Кропивницького в Одесі // Зоря. – 1892. – Ч. 1. – С. 19–20. – Підпис: М. Нейжмак.

1893

97. В справі видання Російсько-українського словаря // Зоря. – 1893. – Ч. 12. – С. 243–244. – Підпис: М. Уманець; А. Спілка (Л. А. Смоленський, М. Климович, Є. Чикаленко, О. і Г. Андрієвські, І. Руденко та ін.).

98. К сведениям об украино-славянском обществе : [Кирило-Мефодіївське т-во] // Рус. архив. – 1893. – Кн. 2, № 7. – С. 399–406. – Підпис: М.К.

99. Нові поетичні твори С. Руданського // Зоря. – 1893. – Ч. 1. – С. 8–9. – Підпис: М. Комар.

100. Опанас Карпович С[аксаган]ський // Зоря. – 1893. – Ч. 13. – С. 262–263. – Підпис: М.К.

1894

101. Неизданныя стихотворения К. Думитрашки : (к истории г. Одессы) // Киев. старина. – 1894. – Т. 46 (сент.). – С. 458–463. – (Документы, известия и заметки).

102. П. П. Чубинський // Зоря. – 1894. – Ч. 4. – С. 31. – Підпис: Мих. К.

1895

103. Жіноче питаннє в раді державній // Правда. – 1895. – Т. 27, вип. 94. – С. 684–687. – Підпис: М.К.
104. Запорожець Константин Вира // Київ. старина. – 1895. – Т. 49 (май). – С. 63–65. – (Документы, известия и заметки).
105. Малоруськія стихотворенія А. В. Кольцова // По морю и суше. – 1895. – № 16. – С. 7–8. – Підпис: М. Комаров. – Додаток: Кольцов А. В. [Вірші] : Возвращеніе запорожцев с Кавказа ; Посланіе к другу из Малороссії. – С. 8.
- Відгук:* Зленко Г. Д. [Вступ. ст. і публ.:] Комаров М. Малоруськія стихотворенія А. В. Кольцова (По морю и суше. – 1895. – № 16) // Утро. – 1992. – 3 нояб. ; Веч. Одесса. – 11 нояб. – Назва: Дань Украине : к 150-летию со дня смерти поэта А. В. Кольцова.
106. П. П. Гулак-Артемовский : (по поводу 30-летия со дня смерти) // По морю и суше. – 1895. – № 39. – С. 1–2.
107. Письмо Т. Г. Шевченка : [лист, знайдений в паперах видавця В. І. Белого, був адресований Ф. М. Лазаревському] // Київ. старина. – 1895. – Т. 48 (февр.). – С. 44–46.
108. По поводу стихотворенія «Хома та Ярема» : [у лютневій книжці «Київ. старини» за 1895 р. проф. А. І. Маркевич надрукував вірш «Хома та Ярема», колись продиктований йому Т. Г. Шевченком] // Київ. старина. – 1895. – Т. 48 (март). – С. 100–101.
109. Українські вірші А. Кольцова // Зоря. – 1895. – Ч. 9. – С. 177–178. – Підпис: М. Комар.

1896

- 110.Бенефис А. К. Саксаганского // По морю и суше. – 1896. – № 18. – С. 304–305. – Підпис: М. К.
- 111.Бенефіс М. Л. Кропивницького // По морю и суше. – 1896. – № 1. – С. 14. – Підпис: М. К.
- 112.Біографічна довідка М[ихаила] К[омарова] про Г. О. Мачтета // Зоря. – 1896. – Ч. 6. – С. 109–112.
- 113.В. П. Желиховская : (некролог) // По морю и суше. – 1896. – № 20. – С. 336. – Підпис: С.
- 114.19-е февраля 1861 года : [до 30-ліття Маніфесту 19 лют. 1861 р. про скасування кріпосного права] // По морю и суше. – 1896. – № 7. – С. 109–110. – Підпис: С.
- 115.Мать : (восточная легенда) // По морю и суше. – 1896. – № 12. – С. 197–198. – Підпис: С.
- 116.Местные изследованія народной жизни : (к 50-летнему юбілею Императорского Русского Географического Общества) // По морю и суше. – 1896. – № 6. – С. 93–95.
- 117.Михайло Микешин : (посмертна оповістка) // Зоря. – 1896. – Ч. 3. – С. 58–59 ; По морю и суше. – № 4. – С. 63–64. – Підпис: М. К.
- 118.П. И. Нищинский как композитор и писатель // По морю и суше. – 1896. – № 12. – С. 205–206. – Підпис: М. К.
- 119.[Про Г. О. Мачтета] : (посмертна згадка) // Зоря. – 1896. – Ч. 5. – С. 82–86. – Підпис: М. К.

120. Скандинавське питане // Правда. – 1896. – Т. 21, ч. 7. – С. 89–92. – Підпис: М. К.

121. Спектакли труппи А. К. Саксаганского в Одессе // По морю и суше. – 1896. – № 17. – С. 285–286. – Підпис: М. К.

1897

122. Відозва : [лист-звернення М. Комарова до всіх письменників Наддніпрянщини і Наддністрянщини з проханням подавати йому матеріали для доповнення наступного видання «Покажчика нової української літератури】 // Зоря. – 1897. – Ч. 23. – С. 460. – Підпис: Комарь М.

1898

123. Ненадруковані дрібниці з творів О. Стороженка // Літ.-наук. вістн. – 1898. – Т. 1, кн. 2. – С. 190–195. – Підпис: Комар М.

1900

124. Євген Борисів : (посмертна згадка) // Літ.-наук. вістн. – 1900. – Т. 11, кн. 8, ч. 2. – С. 123–127. – Підпис: Комарь М.

125. К биографии А. П. Стороженко : (сведения из его формуляра, его письма и литературные мелочи) // Киев. старина. – 1900. – Т. 68 (март). – С. 273–311. – (Отд. 1).

Відгук: С. Гн. [Рецензія] // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка / під ред. М. Грушевського. – Львів, 1901. – Т. 39, кн. 1. – С. 26–27. – (Бібліографія).

1904

126. Библиографический указатель музыкальной и литературной деятельности Н. В. Лисенка (1868–1903) // Киев. старина. – 1904. – Т. 84 (янв.). – С. 2–25. – (Приложение). – Підпис: М. К.

127.«Мерихлюндія» : (рассказ) // Юж. зап. – 1904. – № 40. – С. 10–16. – Підпис: М. К.

128.Опроверженіє : (сценка с натуры) // Юж. зап. – 1904. – № 30. – С. 5–9. – Підпис: М. К.

1906

129.До друку готові Нові царські закони // Нова Громада. – 1906. – № 7 (лип.). – С. 160. – Підпис: М. Комар.

130.Меню Д. Мордовця : (меню 1882 Двадцать перши Тарасови роковыны) // Києв. старина. – 1906. – Т. 92 (февр.). – С. 28–29. – (Документы, известия и заметки). – Підпис: М. К.

1908

131.Запорозькі землі / за М. Комаром // Письмо з Просвіти / ред. Я. Веселовський. – 1908. – Ч. 1/2 (січ.).

ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТАХ

132.Два варианта южно-русской народной думы про Савву Чалого // Екатеринослав. губ. ведомости. – 1865. – 29 мая (№ 22). – (Часть неофициальная).

133.Кое-что о Шевченко : [про народну легенду про похорон Шевченка та зустріч Т. Г. Шевченка з М. С. Щепкіним у Нижньому Новгороді у 1857 р.] // Труд. – 1881. – 27 лют. (№ 5). – Підпис: М. К.

134.Дещо про могилу Тараса Шевченка : (допис з України) // Діло. – 1883. – 9 (21) лип. (ч. 77). – С. 1, 2. – Без підпису.

135.Дописи. З Одеси // Діло. – 1883. – 13 (25) жовт. (ч. 116) ; 22 жовт. (3 падолиста) (ч. 120) ; 19 падолиста (1 груд.) (ч. 131). – Підпис: С.

136.3 Кієва : (про могилу Тараса Шевченка) : [генерал-губернатор Дрентельн дозволив Варфоломію Шевченку упорядкувати могилу Т. Шевченка] // Діло. – 1883. – 23 лип. (4 серп.) (ч. 83). – (Дописи). – Без підпису.

137.3 Одессы : [про міжнаціональні відносини] // Діло. – 1883. – 13 (25) жовт. (ч. 116). – Підпис: С.

138.Український театр // Діло. – 1883. – 18 (30) жовт. (ч. 117/118).

139.Дещо з історії українського письменства XIX віку : (спомини і замітки М. Уманця) // Діло. – 1885. – 7 лют. (ч. 15). – С. 2, 3 ; 9 лют. (ч. 16). – С. 1, 2 ; 12 лют. (ч. 17). – С. 1, 2 ; 23 лют. (ч. 21, 22). – С. 1–3 ; 26 лют. (ч. 23). – С. 1 ; 28 лют. (ч. 24). – С. 1, 2 ; 3 берез. (ч. 25). – С. 1, 2 ; 7 берез. (ч. 27). – С. 1 ; 12 берез. (ч. 29). – С. 1, 2 ; 28 берез. (ч. 34/35). – С. 1, 2.

140.М. И. Костомаров : (посмертна згадка) // Діло. – 1885. – 23 квіт.–5 трав. (ч. 45) ; 25 квіт.–7 трав. (ч. 46). – Підпис: К. Мих.

141.Права язикові в державах з мішаним населенням // Діло. – 1885. – 14 берез. (ч. 30). – Підпис: Уманець М.

142.Спектакли малороссов : [літ.-критич. ст. про укр. драматургію та гру укр. акторів, задіяніх у виставах] // Одес. новості. – 1889. – 23 февр. (№ 1223) ; 24 февр. (№ 1224). – (Фельєтон). – Підпис: Хуторянин.

143.Дзвінок. Письмо ілюстроване для дітей и молодіжи : [огляд галицьких період. видань, зокрема журн. «Дзвінок»] // Одес. вестн. – 1890. – 16 (28) апр. (№ 98). – С. 3. – Підпис: М. К.

144. Морськія купальни на даче Ринка-Вагнера и сообщеніе с ними // Одес. вестн. – 1890. – 15 (27) окт. (№ 271). – С. 1. – Підпис: Одессит.
145. Темное дело : (письмо в ред.) : [з приводу права на видання творів Шевченка] // Елисаветград. вестн. – 1891. – 28 апр. (№ 92). – Підпис: -Ць.
146. Н. В. Лысенко : по поводу 25-летнего юбилея его музыкальной деятельности // Одес. листок. – 1893. – 5 янв. (№ 4). – С. 2. – Підпис: М. К.
147. На могиле Т. Г. Шевченка : (из путевых заметок) // Одес. новости. – 1895. – 26 февр. (№ 3219). – С. 1, 2. – Підпис: М. У.
Відгук: Зленко Г. Д. Пред именем твоим... : [вступ. ст. і публ.: Комаров М. На могиле Т. Г. Шевченко : из путевых заметок (Одес. новости. – 1895. – 26 февр.)] // Веч. Одесса. – 1993. – 10 марта.
148. Психологія маси // Діло. – 1906. – 25 лют. – Підпис: М. К.
149. До родоводу Гурко (галицької поетеси) // Рада. – 1907. – № 32. – Підпис: М. Комарь.
150. Трупа Садовського : [про вистави в київських театрах] // Рідний край. – 1907. – № 14. – С. 10. – Підпис: К. М. – (По Україні).
151. Шевченкові дні в Одесі // Рада. – 1907. – № 75. – С. 3. – Підпис: М. К.
152. Про кобзарів і кобзарські думи // Рада. – 1911. – № 190.
153. П. П. Гулак-Артемовский / публ. подготовил Г. Зленко // Веч. Одесса. – 1993. – 21 апр.

ПЕРЕДМОВИ

154.Неизданное стихотворение В. Н. Забилы [«...Зовсим свит певернувся...»] / с предисл. М. Комарова // Киев. старина. – 1888. – Т. 21 (апр.). – С. 16–18.

155.Лукич В. Дрібні вістки. Література // Зоря. – 1892. – Ч. 1. – С. 18. – *Із змісту:* «Вінок», збірник віршів та листів В. Кулика з його біографією та передмовою М. Комарова.

156.Ненадрукований лист М. Костомарова : (1864 до семинаристів) / вступ. сл. М. Уманець // Правда. – 1892. – Т. 13, вип. 39. – С. 303–305.

Відгуки: Драгоманов М. Препарація Костомарова в «Правді» // Народ. – 1892. – № 13, 14.

Українське письменство і М. І. Костомаров : (відповідь М. П. Драгоманову) // Правда. – 1892. – Т. 14, вип. 41. – С. 559–566. – Підпис: Черниговець.

157.Нові приказки С. Руданського / вступ. сл. М. Уманець // Правда. – 1892. – Т. 13, вип. 39. – С. 289–292. – Публ. віршів: Козаки і Москалі; Московська справа; Варвара; Кацапський струмент; Нешто лгу; Рубль мідью; То-та любо; Кацап з гребінцями; Добрий чоловек; Запорозці у Сенаті.

158.Два неизданныя письма Т. Г. Шевченка : (с сохранением правописания подлинника и с примечаниями М. К. Чалого) : «К И. М. Сошенку». 2.VIII.1852 ; «К М. К. Чалому». 2 дек. (1860) / вступ. ст. «Письмо Т. Г. Шевченка» М. Комарова // Киев. старина. – 1895. – Т. 48 (февр.). – С. 43–46. – (Документы, известия и заметки).

159.Твори Степана Руданського. Т. 1. Пісні. Приказки. Прислів'я. Байки. Заголовки «Співмовок» / [передм.] М. Комара. –

У Львові : Виданнє М. Комара ; коштом видавця : З друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1895. – 192 с.

160. Ненадруковані вірші Гулака-Артемовського : (подано 14 віршів з переднім словом М. К. «П. П. Гулак-Артемовський») // Зоря. – 1896. – Ч. 18. – С. 356–357 ; Ч. 19. – С. 374–375 ; Ч. 20. – С. 386 ; Ч. 21. – С. 415–416 ; Ч. 22. – С. 426–427 ; Ч. 23. – С. 452–452 ; Ч. 24. – С. 471–472. – Підпис: М. Комар.

161. Бобенко А. М. Перевесло : зб. віршів Андрія Бобенка / з передм. М. К. – Одеса : [Сніп] : Друк. Акційного Півд.-Руського Т-ва Друк. Справи, 1913. – 82, 11 с. – (Вид-во «Сніп» ; № 6).

Відгук: Єфремов С. Без віри // Рада. – 1914. – № 135.

УПОРЯДКУВАННЯ

162. Розмова : одес. літ.-етнogr. зб. на 1889 рік. – Збірник не був виданий через заборону Головного управління у справах друку.

Відгук: З південної України : [зокрема про заборону цензурою збірника «Розмова»] // Правда. – 1890. – Т. 1, вип. 2/3. – С. 169–170. – Без підпису.

163. Запомога : малорус. лит. сб. в пользу пострадавших от неурожая / сост. М. Комаров. – 1892. – Збірник не був виданий через заборону цензури.

Відгуки: Лукич В. Літературний збірник «Запомога» / [уклад. М. Комар] : [повідомлення про подання до цензури зб. «Запомога»; наводиться зміст збірника] / Василь Лукич // Зоря. – 1892. – Ч. 9. – С. 178.

Лукич В. Дрібні вістки : [повідомлення, що планований до видання в Одесі збірник «Запомога» не вийде] // Зоря. – 1892. – Ч. 17. – С. 340.

РЕЦЕНЗУВАННЯ

1883

164. «Ворскло» : (ст. з України) // Діло. – 1883. – 28 квіт. (10 трав.) (ч. 47). – С. 1, 2. – Рец. на кн.: «Ворскло» : лірна поезія / Я. Щоголів. – Харків : Друк. окр. штаба, 1883. – 154, III с.– Підпис: Михайло К.

Відгуки: Каспрук А. А. Збірка «Ворскло» : [зокрема про рец. М. Комарова] // Яків Щоголів : нарис життя і творчості / А. А. Каспрук. – Київ, 1958. – С. 38, 76.

165. [Рецензія] // Діло. – 1883. – 29 верес. (11 жовт.) (ч. 110). – С. 4. – Рец. на кн.: Земля и люде в Россії : в 4 кн. / зложив К. Гамалія. – Київ, 1883. – Підпис: Михайло К.

1886

166. [Рецензії] // Зоря. – 1886. – (Короткий перегляд українських книжок за 1885 рік). – Підпис: М. Комарь.

Ч. 5. – С. 81–83. – Рец. на кн.: Байда, князь Вишневецький : драма в 5 діях (1553–1554) / П. Куліш. – Санкт-Петербург : Общественная польза, 1885 [на тит. арк. 1884]. – 158 с. – Те саме // Василь Мова (Лиманський) (1842–1891). Куліш, Байда і Козаки : інтермедія до драми П. Куліша «Байда» з дод. листа Василя Мови до Василя Гнилосирова і драми П. Куліша «Байда, князь Вишневецький» / супровідні ст. і ред. Ю. Шевельова і В. Чумаченка. – Нью-Йорк, 1995. – С. 227–233.

Ч. 8. – С. 133–135. – Рец. на кн.: Збірник творів М. Л. Кропивницького. – 2-ге вид. з нотами до куплетів, випр. і допов. – Харків : Коштом книгарні Бирюкових, 1885. – 231 с.

Ч. 13/14. – С. 242–245. – Рец. на кн.: Неспарована пара : драма в 5 діях / зложив Д. Недоля. – Київ : Изд. кн. магазина бывш. Л. В. Ильницкого . Типолитогр. Н. Давиденко, 1885. – 118 с.;

П. П. Русалчин великдень : драм. дума в 5 одмін. – Київ : Коштом В. Наголкина, 1885. – 64 с.

Ч. 15/16. – С. 270. – Рец. на кн.: Влюбленный жид : шутка-водевиль в 1-м действии Бораковского / Г. М. Бораковский. – Київ : Изд. кн. магазина бывш. Л. В. Ильницкого. Тип. Корчак-Новицкаго, 1885. – 52 с.

Ч. 20. – С. 343–344. – Рец. на кн.: Поперед спытайся, а тоди й лайся : комедія-жарт у одній дії : (сюжет займований) / К. Не-я (К. І. Арабажин). – Київ : Изд. С. Н. Басина. Тип. Г. Л. Фронцевича, 1885. – 32 с. – Переробка на укр. лад рос. водевіля Д. А. Мансфельда «Не зная броду, не суйся в воду».

Ч. 23. – С. 399–400. – Рец. на кн.: Оповідання Д. Л. Мордовця (Солдатка ; Дзвонарь ; Сон-не-сон ; Скажи місяченку! ; Из уст младенцев). – Санкт-Петербург : Тип. В. С. Балашева, 1885. – [2], 95 с.

Ч. 24. – С. 416–418. – Рец. на кн.: Фотографії з старого моого альбому : [оповідання]. Ч. 1 / О. Яковенко (О. Я. Кониський). – Київ : Изд. кн. магазина бывш. Л. В. Ильницкого. Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1885. – 53 с. ; Новосвітські казки А. Грабини. – Київ : Изд. В. В. Дьяконова. Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1885. – 35 с. ; Старосвітські казки А. Грабини. – Київ : Изд. В. В. Дьяконова. Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1885. – 16 с. ; Весинні грозы : казка Алексія Грабини. – Київ : Тип. К. Н. Милевского, 1885. – 52 с. ; Бидний вовк : нар. казка / під ред. В. Чайченко. – Харків : Тип. Губерн. Правл., 1885. – 15 с. – Передрук із 1 т. зб. Рудченка ; Як чорт шматочок хлиба одслужував : (з народных уст) / Иван Каличка (І. І. Манжура). – Екатеринослав : Вид. К. Егоровой. Тип. т-ва «Печатня С. П. Яковлева», 1885. – 16 с.

1887

167. [Рецензії] // Зоря. – 1887. – (Короткий перегляд українських книжок за 1885 рік). – Підпис: М. Комарь.

Ч. 1. – С. 81–83. – Рец. на кн.: Нова громада : поема : в 2 ч. / В. Кострицький. – Київ : Тип. П. Барскаго, 1885. – VI, 127 с. ;

Писни Василя Чайченка. – Харків : Тип. Губерн. Правл., 1885. – 34 с.

Ч. 2. – С. 35–36. – Рец. на кн.: Лира, крестьянина... : [вірші] / Крестьянин (Кононенко М. С.). – Київ : Тип. Г. Л. Фронцкевича, 1885. – 49 с.

Ч. 4. – С. 70–72. – Рец. на кн., ст.: Наймічка : поэма Т. Шевченка. – Київ : Изд. книгопродавца В. Наголкина, 1885. – 20 с. ; Слово о Полку Игоревим /перетлумачив на съюгочасну наську мову К. В. Шейковський. – Елабуга : Скоропечатня Кибардина, 1885. – IV, 35 с. ; Нові вірші : Він і вона ; Подвижники свободи / П. Куліш // Юж. край. – 1885. – № 1415 ; «Нива» : укр. літ. зб. 1885 року. – Одеса : Вид. М. П. Боровський, Д. В. Маркович. Типо-литогр. Є. Фесенка, 1885. – [2], 205, [2] с., 1 арк. нот. ; Пісні, думки і шумкі руського народа на Подолі, Волині і в Малороссии / списані і переложени під музику Ант. Коціпінського. – Київ ; Кам'янець-Поділ ; Липськ [Лейпциг] : Власность Видавців. [Друк. Ю. Клінкчардта, 1892]. – 27 с. ; Угрорусские народные песни, собранные де Воланом : с прил. очерка быта угроруссов и карты Венгрии // Зап. полигр. о-ва по отделению этнографии. – Санкт-Петербург, 1885. – Вып. 1 ; Він і вона ; Подвижники свободи : [вірші] / П. Куліш // Юж. край. – 1885. – № 1422 ; До Тараса в небеса ; Письменним гайдамакам ; З небес : [вірші] / П. Куліш // Юж. край. – 1885. – № 1426.

1889

168. По поводу одного стихотворения, приписываемого перу Т. Шевченка : [вірш «І драгуни і піхота на Дунай ідуть...», опублікованого Українцем в газ. «Русский кур'ер» (Москва, 1889)] // Киев. старина. – 1889. – Т. 25, кн. 4. – С. 242 ; кн. 5/6, ч. 2. – С. 618–621. – (Документы, известия и заметки). – Підпис: Комаров М.

Відгуки: [Рецензія] // Київ. слово. – 1889. – 16 берез. (№ 629).

Неизданное стихотворение Т. Шевченка // Беседа. – 1889. – 1 (13) апр. (ч. 7).

169.[Рецензія] // Зоря. – 1889. – Ч. 1. – С. 13–15 ; Ч. 2. – С. 34–35.
– Рец. на кн.: Збирник драматичних творив Г. М. Бораковского.
Т. 1. – Львив : Выдано коштом автора. З друк. Т-ва им. Шевченка,
1888. – 363 с. – (Замітки критичні). – Підпис: М. Комар.

1890

170.[Рецензії] // Зоря. – 1890.

Ч. 18. – С. 287. – Рец. на кн.: Терновая дорога до краощо доли : повість в стыках / И. А. Базилевский. – Вятка : Тип. Манишева, бывш. Куклина и Красовского, 1889. – 39 с. – Те same // Одес. вестн. – 1890. – 13 (25) мая (№ 124). – С. 4 ; Сказки, пословицы и т.п., записанные в Екатеринославской и Харьковской губ. И. И. Манжуорою. – Харків : Тип. К. Счасни, 1890. – 194, VII с. – Підпис: М. К.

Ч. 19. – С. 303–304. – Рец. на кн.: Наталя або Дви доли разом : поэма Михайла Макаровськаго. – 2-ге вид. – Харків : Друк. В. С. Бирюкова, 1890. – 39 с. ; Мистечко Дмитровка : опыт ист.-стат. и этногр. описания / Сорокин Г. И., свящ. // Сб. Херсон. Земства. – 1890. – № 7 (июль). – С. 22–55. – Підпис: М. К.

Ч. 20. – С. 319. – Рец. на кн.: Сміховыны : сб. малорус. сцен, рассказов и загадок Ф. М. Устенка-Гармаша. – Київ : Вид. кныгарни С. И. Гомолинського. Друк. [бывшая] Фед[орова], аренд. Л. И. Блехманом, 1890. – 96 с. : іл. – Підпис: М. Комар.

Ч. 21. – С. 331–351. – Рец. на кн.: Дохтор : частына з оповідання «Чез вищо баба Мокрына богомилкою стала», написаного Олександром Кырпатым. – Харків : Друк. И. М. Варшавчика, 1890. – 28 с. – Підпис: М. К. ; На панському обиди : (Бувальщина) / напысав Олександр Кырпатьй. – Харків : Друк. [И. М.] Варшавчика, 1890. – 18 с. ; Чумацьке лихо : (з народних уст) : оповіданье Олександра Кырпатого. – Харків : Друк. [И. М.] Варшавчика, 1890. – 27 с. – Підпис: Комар М. ; «Русская мысль» про український переклад Петра Байди [П. І. Ніщинський] «Одіссеї Гомера», виданий у Львові коштом і заходом ред. «Правди» [1889 (обкл. 1890)]. – Підпис: М. Комар ;

Особая история русской литературы / А. Пыпин // Вестн. Европы. – 1890. – Кн. 9. – С. 241274. – Підпис: Уманець.

Ч. 22. – С. 347–348. – Рец. на кн.: Без хлиба : оповидання В. Чайченка / Б. Д. Грінченко. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського : Друк. б[ывшая] Фед[орова], ар[енд] Л. И. Блехманом, 1890. – 32 с. – Підпис: М. К. ; Сестриця Галя : оповидання В. Чайченка / Б. Д. Грінченко. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського : Друк. ген[ерала] Бруна, ар[енд] Л. И. Блехманом, 1890. – 16 с. ; Казки и оповидання / [склав Б. Грінченко]. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського. Друк. В. И. Завадзкого, 1890. – 60, III с. ; Повісти и рассказы Грыцька-Основьяненка ; Статьи историческая. Т. 4 / под ред. А. А. Потебни. – Харків : Изд. Харьк. Уезд. Земства. Тип. В. С. Бирюкова, 1890. – 515 с. – Підпис: М. К.

Ч. 23. – С. 362–364. – Рец. на кн.: Полное собраніе сочиненій на малороссійском языке : с портр., біографієй автора и словарем к Энейде, сост. С. П. Катрановым / І. П. Котляревский ; под. ред. И. С. Левицкаго [І. С. Нечуй-Левицкий] ; [передм. С. П. Катранова]. – 3-е изд. – Одесса ; Київ : Изд. кн. и муз. магазинов Б. Корейво. [Тип. Г. Л. Фронцевича], 1890. – XXIX, 496 с. ; Полное собраніе сочиненій на малороссійском языке И. П. Котляревского : с очерком жизни и портретом автора. – Москва : Изд. «Рус. кн. магазина» : Тип. Ф. Йогансон, 1890. – [2], XXV, 520 с. ; Наталка-Полтавка : перша українська оперетта у 3 діях И. Котляревського / муз. впоряд. И. Лисенко. – Кыив : У Б. Корейво, 1890. – 46 с. – Підпис: М. Комарь ; П.З. Р-ой. Вовче лихо : оповидання / переказав з рос. [Б. Д. Грінченко]. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського : Друк. б[ывшая] Фед[орова], ар[енд] Л. И. Блехманом, 1890. – 16 с. ; Чыжыкове весилля ; Жыве озеро : два казки Вл. С. Александрова. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського. Друк. б[ывшая] Фед[орова], ар[енд] Л. И. Блехманом, 1890. – 16 с. ; Невельчый збирнык творив Грыцька Кернеренка. – Харків : Тип. М. Ф. Зильберберга, 1890. – 49, [1] с. ; У неволі : оповидання Насти Сагайдачной. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського. Друк. Л. Бруна, аренд. Л. Блехманом, 1890. – 30 с. ; Царивна-жаба : казка / [редагував

Б. Грінченко]. – Київ : Друк. б[ывшая] Федорова, ар[енд] Блехманом, 1890. – 24 с. ; Народна думка / І. Удовиченко. – Київ : Изд. книготорговца С. И. Гомолинского. Друк. ген[ерала] Бруна, ар[енд] Л. Блехманом, 1890. – 16 с. ; Что сделала малорусская интеллигенция для своего народа в Австрии : письма С. Полтавця [С. Шелухіна] // Елисаветград. вестн. – 1890. – № 87, 94, 101, 105 и др. – Підпис: М. К.

Ч. 24. – С. 377–378. – Рец. на кн.: Правдыва казка : оповидання Грицька Кернеренка. – 2-ге вид. – Харків : Тип. Зильберберга, 1890. – 15 с. ; Костомаров М. И. Литературное наследие : Автобиография ; Стихотворения ; Сцены ; Исторические отрывки ; Малорусская народная поэзия ; Последняя работа Н. И. Костомарова : с портр., факсимиле, тремя рис. и библиогр. указ. – Санкт-Петербург : Тип. М. М. Стасюлевича, 1890. – IV, [2], 521 с. ; Верба и зирка : казка / З. Т. ; [переказав Б. Грінченко]. – Київ : Изд. кн. магазина Ф. Йогансона. Тип. А. Давиденко, 1890. – 24 с. – Підпис: М. Комар.

1891

171. [Рецензії] // Зоря. – 1891.

Ч. 3. – С. 56. – Рец. на кн.: З поезій Володимира Самійленка. Ч. 1. Року Божого 1890-го. – Київ : Тип. С. В. Кульженко, 1890. – 47 с. – Підпис: М. К.

Ч. 9. – С. 177–178. – Рец. на кн.: Брат и сестра ; Крывенька уточка : нар. казки. – Київ : Вид. книгарни С. И. Гомолинського. Друк. ген[ерала] Бруна, ар[енд] Л. Блехманом, 1890. – 32 с. ; Дівка-Чорнобривка и сорок розбійникив : [нар. казка] / [зредагував Б. Грінченко]. – Київ : Изд. кн. магазина Ф. Йогансона. Тип. А. Давиденко, 1890. – 32 с. ; Олексій Попович ; Мати-удова и трьох сынов ; Сестра и брат : нар. думы. – Київ : Изд. кн. магазина Ф. Йогансона. Тип. А. Давиденко, 1890. – 24 с. ; Опыт изучения малорусских дум / Н. А. Лисовский. – Полтава : Тип. Губерн. Правления, 1890. – 52 с. – Підпис: М. Комар.

1892

172.[Рецензія] // Зоря. – 1892. – Ч. 5. – С. 98–99. – Рец. на кн.: Из «Кобзаря» Т. Шевченка и «Украинские мотивы» И. Белоусова. – Кий, 1887. – 52 с. – Підпис: М. Комар.

1893

173.[Рецензії] // Зоря. – 1893. – Ч. 7. – С. 143–144. – Рец. на кн.: Зборник законов адміністраційних / зладив Д. Савчак. – Львів : Друк. НТШ, 1893. – 543 с. ; Козацький батько Палій : очерк из истории старой козацкой Украины (Кievщины и Подоля) Т. И. Осадчаго. – Херсон, 1892. – 48 с. ; Наймычка : поэма Тараса Шевченка. – Харків : Типолитогр. М. М. Гордона, 1892. – 31 с. – (Нові видання) ; На крилах пісень : твори / Леся Українка. – Львів : Накладом авт. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1892 (обкл. 1893). – 112 с. – (Нові видання). – Підпис: М. К.

1895

174.[Рецензія] // По морю и суше. – 1895. – № 48. – С. 9–10. – Рец. на кн.: Писни кохання М. Чернявського. – Харків : Друк. Зильберберга, 1895. – 100, V с. – Підпис: М. К.

1896

175.[Рецензії] // Зоря. – 1896. – Підпис: М. К.

Ч. 2. – С. 37–38. – Рец. на кн.: Ивашко : [оповідання] Одарки Романовой. – Кий : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1895. – 39 с. ; Писни кохання / М. Ф. Чернявський. – Харків : Друк. Зильберберга, 1895. – 100, III с.

Ч. 17. – С. 337–338. – Рец. на кн.: Вид чого заводяться пошести або Лыхи хворобы и як их стерегтыся / напысав ликарь В. Имшенецькій. – Санкт-Петербург : Тип. уч-ща глухонемых, 1896. – 29 с. ; В досужый час : лирна поезія Грыцька Кернеренка. – Харків : Друк. Зильберберга, 1896. – 60, II с. ; Этнографические

матеріалы, собранные в Черниговской и соседних с ней губерніях. Вып. 1. Разсказы, сказки, преданія, пословицы, загадки и пр. / [передм., уклад. Б. Д. Грінченко]. – Чернигов : Тип. Губерн. Земства, 1895. – IV, 308 с.

Ч. 19. – С. 379. – Рец. на кн.: Этнографические материалы, собранные в Черниговской и соседних с ней губерніях. Вып. 2. Разсказы, сказки, преданія, пословицы, загадки и пр. / [передм., уклад. Б. Д. Грінченко]. – Чернигов : Тип. Губерн. Земства, 1895. – II, 390 с.

176.[Рецензії] // По морю и суще. – 1896.

№ 3. – С. 48. – (Новыя книги). – Рец. на кн.: Сборник в пользу недостаточных студентов университета Св. Владимира / под. ред. И. Луцицкаго и Н. Карева. – Санкт-Петербург, 1895. – 340 с. – Підпис: С.

№ 5. – С. 90. – (Новыя книги). – Рец. на кн.: «Веселая библиотечка» : (сб. в стихах и прозе) № 1 / сост. Л. О. Трецек. – Одесса : «Коммерческая» тип. Б. Сапожникова, 1896. – 48 с. – Підпис: С.

№ 8. – С. 138–140. – Рец. на кн.: Сборник в пользу недостаточных студентов университета Св. Владимира / под. ред. И. Луцицкаго и Н. Карева. – Санкт-Петербург, 1895. – 340 с. – Підпис: М. Уманець.

№ 17. – С. 280–281. – Рец. на кн.: Складка : альманах на спомин Владимира Степановыча Александрова, року Божого 1895-го / спорудив [з передм.] К. А. Билиловський. – Харків : Друк. А. Дарре, 1896. – [2], 271 с. : нот., портр. – Підпис: М. Уманець.

№ 22. – С. 370–371. – Рец. на кн.: В досужий час : мирна поезія Грыцька Кернеренка. – Харків : Друк. Зильберберга, 1896. – 60, II с. – Підпис: М. К.

№ 24. – С. 393–395. – Рец. на кн.: Афанасий Васильевич Маркович : біогр. заметка М. З. – Чернигов : Изд. ред. «Земского сб. Чернигов. губ.», 1896. – 31 с. – Підпис: М. К.

№ 27. – С. 444. – Рец. на кн.: Вид чого заводяться пошести або лыхи хворобы и як их стеречтыся / В. Імшенецький. – Санкт-Петербург : Тип. Уч-ща Глухонемых, 1896. – 29 с. – Підпис: М. К.

№ 33. – С. 545–546. – Рец. на кн.: Этнографические материалы, собранные в Черниговской и соседних с ней губерниях. Вып. 2. Рассказы, сказки, предания, пословицы, загадки и пр. / [передм., уклад. Б. Д. Грінченко]. – Чернигов : Тип. Губерн. Земства, 1896. – II, 390 с. – Підпис: М. К.

№ 31. – С. 513–514. – Рец. на кн.: Украински монограми для вишивок хрестиками и гафтом. – Львів : Заходом и коштом А. Адрейчина и К. Паньковського, 1896. – 23 арк. – (Чистый дохид на памятник Т. Шевченка у Львови). – Підпис: М. К.

1900

177. Карженків «Сава Чалий» // Літ. наук.-вістн. – 1900. – Т. 10, кн. 5. – С. 131–132. – Рец. на ст.: Идейная малорусская драма : (письмо из Киева) : соср. пер. / С. Бердяев // Театр. – 1900. – Ч. 26. – (Нові книжки). – Підпис: М. К.

178. [Рецензія] // Літ. наук.-вістн. – 1900. – Т. 12, № 12. – С. 186–187. – Рец. на кн.: Малый Кобзарь / Т. Г. Шевченко. – Черкасси : Друк. В. В. Колодочки, 1900. – 70, II с., 1 л. портр. – Підпис: М. К.

179. Черкаські популярні видання // Літ. наук.-вістн. – 1900. – Т. 10, кн. 5. – С. 132–133. – Рец. на кн.: Иван Золотаренко : поэтическая повесть Е. Гребинки. – Черкассы : Друк. В. В. Колодочки, 1899. – 30 с. ; Прыятели / І. С. Нечуй-Левицкий. – 3-е вид. – Черкаси : Тип. В. В. Колодочки, 1899. – 46 с. – (Селянська б-ка ; № 8) ; Абу-каземови капци : (араб. казка) И. Мырона / І. Я. Франко. – Черкассы : Друк. В. В. Колодочки, 1899. – 64 с. ; Розумный и дурачок : комедия в 5 действиях / (Карпенко-Карый) Тобилевич Иван. – У Черкасах : Друк. В. В. Колодочки, 1898. – 72 с. ; Сто тысячечка : комедия в 4 действиях / (Карпенко-Карый) Тобилевич Иван. – У Черкасах : Друк. В. В. Колодочки, 1898. – 75 с. ; Черняхівский О. Г. Ризачка або дизентерія : размова лікаря з селянами / написав лікар Авраменко [псевд.]. – Черкассы : Друк. В. В. Колодочки, 1899. – 15 с. – (Селянська б-ка ; № 11) ; Бере-

женого Бог береже : оповидання селянина про скотську чуму / [С. Ваганов]. – 2-ге вид. – Черкассы : Друк. В. В. Колодочки, 1899. – 31 с. – (Селянська б-ка ; № 10). – Підпис: М. К.

1902

180.[Рецензія] // Літ. наук.-вістн. – 1902. – Т. 18, кн. 5. – С. 25–27. – Рец. на кн.: Творы Степана Руданського. Т. 1 / [передм. «Степан Руданський» О. Г. Лотоцького]. – Київ : Друк. П. Барського, 1902. – IV, 267 с.

1906

181.[Рецензії] // Нова громада. – 1906. – Підпис: М. К.
№ 1. – С. 144–145. – Рец. на кн.: Українське весилля : (з голосами) / записав [та авт. передм. й комент.] Ив. Демченко. – Одесса : Изд. Тип. Е. И. Фесенко, 1905. – 124 с., 4 с. іл. : нот.
№ 2. – С. 148–152. – Рец. на кн.: Из воспоминаний прошлого. Кн. 1 / Л. Ф. Пантелеев. – Санкт-Петербург, 1905. – 340 с.

1907

182.[Рецензія] // Ист. вестн. – 1907. – Т. 97, июль. – С. 286–286. –
Рец. на кн.: Русская правда в четырех редакциях : по спискам Археографическому, Троицкому и князя Оболенского : с доп. и вариантами из других списков / В. Сергеевич ; издал В. Сергеевич, почетный член Ист. общ-ва Нестора-летописца. – Санкт-Петербург : Тип. М. М. Стасюлевича, 1904. – XXII, 51 с. –
Підпис: М. К.

ПЕРЕКЛАДИ

183. Сtronін О. І. Розмова про небо та Землю А. Іванова / з деякими одмінами й додатками пер. на укр. мову М. Комаров. – Київ : Тип. М. П. Фрица, 1874. – 59 с.

Відгуки: [Рецензія] // Правда. – 1874. – Ч. 2. – С. 7. – (Літ. звістки).

В-ов. О малорусских брошюрах // Санкт-Петербург. ведомости. – 1874. – № 179.

Ан-берг. Малорусская литература // Кіев. телеграф. – 1875. – № 30.

Єфремов С. В тісних рямцях : укр. книга в 1798–1916 рр. : [зокрема про переклади М. Комаровим кн. «Розмова про небо та Землю» (1874) та «Розмова про земні сили» (1875)] // Бібліол. вісті. – 1926. – № 2. – С. 49.

[Рецензія] // Правда. – 1876. – Ч. 11.

184. [Стронін А.] Рассказы про силы природы. [У 2 ч.] Ч. 1 / [А. Сtronін ; пер. М. Комаров]. – Посля вид. Кіевского. – Оу Львові : Коштом и заходом Т-ва «Просвіта». З друг. Т-ва им. Шевченка, 1875. – 61, [3] с.

Передрук кн. М. Комарова, виданої в Києві 1874 р. з деякими відмінами в мові.

185. [Стронін А.] Рассказы про силы природы. [У 2 ч.] Ч. 1 / [А. Сtronін ; пер. М. Комаров]. – Посля вид. Кіевского. – Оу Львові : Коштом и заходом Т-ва «Просвіта», 1875. – 57, [7] с. : іл.

Передрук кн. М. Комарова, виданої в Києві того ж року з деякими відмінами в мові.

186. Сtronін О. І. Розмова про земні сили А. Іванова. [Кн. 2] / з деякими одмінами й додатками пер. на укр. мову М. Комаров. – Київ : Тип. М. П. Фрица, 1875. – 91 с. : іл.

Відгуки: [Рецензія] // Кіев. телеграф. – 1875. – № 47. – (Біблиографія).

[Рецензія] // Правда. – 1875. – Ч. 11. – С. 439–440. – (Літературні звістки).

187. Из «Поезій в прозе» И. С. Тургенева / пер. Комарь // Зоря. – 1886. – Ч. 2. – С. 22. – Зміст: I. Вдоволеный человек ; II. Воробець.

188. Костомаров М. И. Историчні монографії Миколы Костомарова. – В Тернополі : Друк. І. Павловського, 1886–1892.

Т. 1. – 1886. – [2], 231 с. – (Руська ист. б-ка / під ред. О. Барвінського ; т. 2). – *Із змісту*: Нарисы народнои Українсько-русскои исторії / пер. Дрозда [О. Я. Кониський] і Уманця.

Відгуки: [Рецензія] // Зоря. – 1886. – Ч. 2. – С. 36.

Literatura Rusinska // Prawda. – 1886. – № 9 (27(15) лют.).
– Підпис: Мугон.

Т. 2, [ч. 1]. – 1888. – [2], 231 с. – (Руська ист. б-ка / під ред. О. Барвінського ; т. 9). – *Із змісту*: Нарисы народнои Українсько-русскои исторії / пер. Дрозда [О. Я. Кониський] і Уманця.

Т. 3, [ч. 2]. – 1888. – [2], 195 с. – (Руська ист. б-ка / під ред. О. Барвінського ; т. 10). – *Із змісту*: Богдан Хмельницький / пер. М. Уманця.

Відгуки: Коцовский В. [Рецензія] // Зоря. – 1888. – Ч. 4. – С. 72.

Борковский О. [Рецензія] // Зоря. – 1888. – Ч. 16. – С. 272 ; Ч. 17. – С. 285-288.

Т. 4, [ч. 3]. – 1889. – [2], 181, [1] с. – (Руська ист. б-ка / під ред. О. Барвінського ; т. 11). – *Із змісту*: Богдан Хмельницький / пер. М. Уманця і Ф. В. [О. Я. Кониський].

Т. 5, [ч. 4]. – 1889. – [6], 182 с. – (Руська ист. б-ка / під ред. О. Барвінського ; т. 12). – *Із змісту*: Додатки до 4-го вид. монографії М. Костомарова «Богдан Хмельницький» / пер. М. Уманця (М. Ф. Комаров).

Т. 7, [ч. 1]. – 1892. – [2], 151 с. – *Із змісту*: Додаток : Богдан Хмельницький. Данник Отomanської Порты / пер. М. Уманця.

189.3 Добролюбова М. О. Знов на небі безкраєму хмари густі... : [вірші] / [пер. М. Уманець] // Зоря. – 1887. – Ч. 13/14. – С. 224-225.

190.3 Добролюбова М. О. Знов на небі безкраєму хмари густі... : [вірші] // Календарь илюстрований Т-ва «Просвіта» на рок звичайний 1890 / [ред. К. Паньківський]. – Львів, 1889. – Ч. 116, кн. 8/9. – С. 11. – Підпис: М. Уманець.

191. Мордовець Д. Л. Професор Ратміров : роман-бувалищина / Д. Мордовець ; пер. [та передм.] Уманця. – Львів : Накладом ред. «Правди». Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1889. – 64 с.

Те саме // Правда. – 1889. – Т. 3, вип. 7. – С. 14–28 ; вип. 8. – С. 98–118 ; вип. 9. – С. 189–198.

192. Гоголь М. В. Тарас Бульба : повість / М. В. Гоголь ; пер. М. Уманця. – Одеса : Тип. Е. И. Фесенко, 1910. – 146 с. – (Видво «Сніп» ; № 2).

Відгуки: Василько А. [Рецензія] // Рада. – 1910. – № 45.

Василько А. [Рецензія] // Рада. – 1910. – № 170.

Липа І. [Рецензія] // Укр. хата. – 1910. – Кн. 2. – С. 139.

193. Короленко В. Г. Ліс шумить. (Поліська легенда) : оповідання / [пер. М. Комарова]. – Журнал «Зоря» переклад не надрукував.

РУКОПИСИ, ЩО ЗБЕРІГАЮТЬСЯ У ФОНДІ ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

194. Вінок на пам'ятник Богданові Хмельницькому. Як Українська Русь з'єдналася з Московською в єдину велику державу російську. – Ст. заборонена цензурою.

195. ОННБ РКП 28/14 ед. хр. 493. Дещо з історії української літератури XIX століття : (споминки та замітки М. Уманця) (1874–1884). – 55 с.

196. ОННБ Ф. 28/16 ед. хр. 495. Народні пісні Подільської губ. : колядки і щедрівки, веснянки, свадебные, пісні (бытовие) / зібрав М. Комаров. – 44 с.

197. ОННБ Ф. 28/19 ед. хр. 498. Фотографії і негативи [М. Комаров, укр. письменники, актори]. – 19 с.

198. ОННБ РКП 28/20 ед. хр. 499. Збірник віршів, присвячених Т. Шевченкові (1841–1913) / зібрав М. Комаров. – 170 с. – Зшиток 6 зошитів.

199. ОННБ РКП 28/22 ед. хр. 501. Иванов А. Розмова про життя людське. Кн. 3 / пер. М. Комарова на укр. мову з дод. та одмінами. – 1875. – 100 с. – Рукопис надійшов до бібліотеки 10 лип. 1936.

200. ОННБ РКП 28/26 ед. хр. 505. Словарь малороссийских фамилий. – 43 с.

201. ОННБ Ф. 28/27 ед. хр. 506. Народни Українськи прыказкы, прыслывы и таке инше : (нова збирка) / впорядкування, передм. М. Комарова. – Одеса, 1888. – 76 с.

202.ОННБ Ф. 28/28 ед. хр. 507. Прислівки і приказки з різних країн : (запис 1870) / зібрав М. Ф. Комаров. – 27 с.

РЕФЕРАТИ

203.Отчет Українського товариства «Просвіта» в Одесі за 1906 рік. – Одеса : Друк. Е. И. Фесенко, 1907. – 34 с.

Реферати: «Запорожські вольності»; «Про полковника Семена Палія»; «Перебендя» Т. Шевченка; «Про життя Я. Щоголєва»; «Про Афанасієва-Чужбинського»; «Про поета Самійленка»; «Павло Чубинський»; «Татарські бранки (Роксолана і Маруся Богуславка) в українській поезії»; «Запорожський Кошовий отаман Іван Сірко»; «Гетьман Петро Конашевич Сагайдашний».

204.Отчет Українського товариства «Просвіта» в Одесі за 1907 рік. – Одеса : Друк. Е. И. Фесенко, 1907. – 34 с.

Реферати: «Український вертеп і вертепна драма»; «Козацтво перед Хмельницькою»; «С. Кулик-поет і громадський діяч»; «Поет і громадянин В. Александров»; «Посланіє» Т. Шевченка «до земляків»; «Кармелюк в піснях і переказах народних»; «Про великоміні крашанки та писанки»; «П. Ніщинський-поет і композитор»; «Народна пісня про Бондарівну та пана Каньовського»; «Народна просвіта на Україні в XVII столітті»; «Опанас Маркович – етнограф і письменник»; «Байда, князь Вишневецький в українській словесності»; «Упадок народної просвіти на Україні з кінця XVIII ст.»; «Семен Гаркуша в українській словесності і по історичним дослідам»; «Ф. Морачевський та його переклад св. Євангелії».

205. Селянин. Одеса 22 жовтня, після літнєго спочинку, одчинила свої двері «Просвіта» ; відбувся її перший літературно-музичний вечір // Рідний край. – 1907. – Чис. 5. – С. 15. – (Дописи).

Реферати: «Про народню просвіту на Вкраїні в XV ст.»; «Товариство “Просвіта” в Галичині (у Львові) і завдання наших “Просвіт”» [27 верес. 1908 на літ.-вокально-муз. вечорі одеської «Просвіти»].

206. Звіт Українського Товариства «Просвіта» в Одесі за 1908 рік. – Одеса : Тип. «Ізящество», 1909. – 32 с.

Реферати: «Літературна діяльність Д. Марковича», «Маруся Чурай – українська поетеса XVII в.» (січень); «Посланіє Т. Шевченка» (березень); «Товариство “Просвіта” в Галичині і завдання наших “Просвіт”»; «Відродження Ірландської народної мови».

207. Звіт Одеського Українського клуба за 1911 рік. – Одеса : Центр. друк., 1912. – 24 с.

Реферати: «Про життя та пісні Шевченка»; «Про кобзарські думи і пісні»; «Про колядки та щедрівки». *Реферати* Комарова супроводжувалися грою на бандурі кобзаря П. Ткаченка та співами «со звіздою» колядок і щедрівок, артистично виконаних хором клубу.